

Prantsuse Lütseumi vormimüts.

Jakob Westholmi Gümnaasiumi vormimüts.

Tallinna Vanalinna Hariduskolleeegiumi müts.

Inglise Kolledži vormimüts.

Tallinna Reaalkooli vormimüts.

Saksa Gümnaasiumi vormimüts.

Tallinna Muusikakeskkooli vormimüts.

Koolivorm kammitseb eputrillasid

Koolid riietaksid lapsed ühtsesse vormi, kuid kardavad, et see käib vanemate rahakoti pihta

Helen Eelrand

louise@epl.ee

Enamik eliitkoole on oma õpilastele tellinud ühtsed vormimütsid, tavakoolid peavad seda aga liigseks luksuseks. Ainsana on oma õpilased pealaest jalatallani vormirõivastesse riietanud Audentese erakool.

Õpetaja paneb kingi viksima

“Käime vahel vormis ka pärast kooliaega, mugav on,” tunnistasid Audentese Erakooli kolmanda klassi õpilased Ats Lusti ja Anette Samm. Audentese viies klass nõudis aga sellest aastast endale nokaga koolimütsi, sest pidas algklasside tuttidega mütsi liiga “titekaks”. “Nüüd on soliidsem tunne küll,” leidis viienda klassi poiss Timo Laanjärv.

Erakooli lapsed on vormi kandnud kooli algusest peale – viis aastat. Kooli nõukogu esinaine Tea Varrak sai vormiidee Inglismaa koolidest – sealsete vormidega Audentese laste kooliriietus sarnanebki. Oma poja najal teab Varrak, et kampsuni ja mütsiga kannatab käia mitu aastat. Püksipaare ostavad praktilisemad vanemad mitu paari korraga. “Poiste asi, käivad algklassides rohkem käpuli kui püsti,” märkis Varrak.

Erakooli direktori Valvo

Paadi sõnul nõuab kool soliidse riietuse juurde ka korrektset käitumist. “Ega neil joosta ja põlvili liugu lasta pole lubatud. Poisid peavad tüdrukutele uksi avama,” kirjeldas ta. “Igas klassis on kingapuhastusvahendid ning kui õpetaja märkab, et õpilane ei ole küllalt hoolitsetud, siis palub tal end kohapeal korda seada.” Varrak lisas, et nii või teisiti seab koolivorm käitumisele piirid. “Teksaspükstes tüdrukud istuvad, kuidas tahavad, aga seelikuga ikka nii ei saa,” tõi ta näite soliidese rõivastuse eelisest.

Ühtne riietus kaotab klassivahed

Jalas peavad Audentese lastel olema kindlasti kingad, tütarlastele on lubatud ka lahtised kinganinad. Spordijalatseid selles koolis kanda ei tohi. Müts ja vorm annavad teavet koolilaste käitumisest ka väljaspool koolimaja. “Meile on mitmel korral helistatud ja räägitud, et meie riietuses poiss andis bussis vanainimesele istet või vastupidi – et meie poisid roependasid kusalil,” tõi Varrak näite.

Varrak lükkas ümber väited, nagu oleks koolivorm tavalisest kooliriietusest kallim. Koolipüksid maksavad 255, kampsun 270 krooni ümber. “Meie koolis käib lapsi väga erineva rahalise

seisuga peredest. Probleemid jäävad ära, kui nad kõik ühtemoodi riides on. Me ei luba kooli kaasa võtta ka mänguasju,” selgitas Varrak.

Tavakoolid eelistavad mugavust

Enamik eliitkoole unistab oma kooli vormist, kuid seni on selle valmimine raha taha jäänud, sest koolijuhid pelgavad vanematelt ligi 2000-kroonise rõivaraha küsimist. Nii on on koole, kes rõhutavad omanäolisust vaid näiteks ühtsete lipsude või kampsunitega, või siis kasutavad kehalise kasvatususe tundides kooli logoga T-särke.

Prantsuse Lütseumi teises klassis õppiva Triin Pohla ema Epp arvas, et koolivorm kuluks siiski ära. “Siis ei saaks lapsed oma asjadega eputada,” põhjendas ta. Praegu käib Triin koolis kleidiga, sügise poole, kui külmemaks läheb, tuleb tekstasid jalga tõmmata.

Tallinna Mustamäe gümnaasiumi õppealajuhataja Harlet Arismaa ütles, et nende kool lähiajal vormi ja mütsi loomist ei kavanda. “Mõlemad oleksid lastevanematele lisaväljaminek,” põhjendas ta, “praegu on siiski palju peresid, kes seda endale lubada ei saa. Palju ostetakse ju näiteks riideid ka *second-hand*’i poodidest,

Vorm olgu nägus ning heast riidest

■ Oleme koolivormi kandmise üle õpilaste ja lastevanematega hästi palju arutlenud ja leidnud, et praegu on vara. Eesti ajal

Lauri Leesil
Prantsuse Lütseumi direktor

oli meie koolil väga ilus vorm, aga siis õppis siin koolis ka tõeline koorekiht. Praegugi ei taha lapsed kanda odavat ja niru vormi. Nii sugust, mille aga Paco Rabanne meile kavandaks, paraku veel osta ei jõua. Kahe-sajakroonine seelik on ju jammast riidest, meie tüdrukud selliseid ei taha.

Praegu on meil nõue, et noormehed kannavad pintsakut või vesti ja triiksärki, tütarlastele on nõue “lähtuvalt sellest”, mitte midagi muud. Pean ütleva, et pilt, mis silmale avaneb, on meie koolis päris rõõmustav. Suuremaid maitseväärtusi pole ette tulnud.

Meie koolil on väga ilus müts, mida lapsed meelsasti kannavad. Otsustasime, et piirdume sellega seni, kuni rikkamaks saame.

kus need on oluliselt odavamad.”

Mustamäe gümnaasium laseb lastel ise oma riietuse üle otsustada. “Paljalt meil keegi koolis ei käi. Nõuame, et riietus oleks korralik ja et vahetusjalatsid oleksid töepoolest vahetusjalatsid. Dressides ringi jooksmist me ei soosi,” kirjeldas õppealajuhataja Arismaa lihas, et riietega eputamist ta oma koolis märganud ei ole. “Esimestel aastatel pärast kohustusliku koolivormi kadumist lõi see ehk välja, aga nüüd käiakse koolis ikka sellega, mis kõige mugavam tundub,” arvas ta.

Audentese Erakooli algklassi õpilase vorm

Koolimüts
165 krooni

Pluus
sinine, punane
või hall
(Ostavad ise)

Lips
107 krooni

Kampsun
270 krooni

Püksid
255 krooni

Poistel tumedad sokid,
kingad
(Ostavad ise)

Tütarlastele

Pihikseelik
280 krooni

Sinised, punased või hallid
sukkpüksid, kingad
(Ostavad ise)

Ats III klassist

Fotod: Rauno Volmar

Algklassiõpilase riietus olgu mugav ja hästi pestav

ALGKLASSIÕPILASE SOOVITUSLIK RIIETUS:

tundi sobivad T-särk, pluus, sviiter, kampsun, teksad, lühike mittekortsuvast riidest seelik.

Soositud ei ole dressid, spordijalatsud, retuusid ja nn nabapluusid.

Kehalise kasvatuse tundi pikk ja (või) lühike dress, kerged heleda tallaga spordijalatsid. (tumeda kummitallaga jalatsid jätavad põrandale mustad

triibud, mida on raske eemaldada).

Vahetusjalatsiteks sobivad kingad, spordijalatsid ei lase jalal hingata.

Tald: küllaltki tugev (jalg ei tohi läbi põhja tunda kõike, mis on maas), libisemiskindel.

Kannaosa: vähemalt osaliselt kinnine kand (et jalg kinga sees ei väärataks). King peab olema kindlalt jala küljes kinni.